

NIK o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 30, lipiec 2011 00:00

Rafał Rudka

Odsłony: 2137

Coraz więcej osób niepełnosprawnych poszukuje pracy. Wspierające ich aktywizację programy, na które w ciągu ostatnich trzech lat wydano 300 mln zł, nie przynoszą jednak wystarczających efektów. W skontrolowanych urzędach pracy rejestrowało się coraz więcej niepełnosprawnych osób, ale po odbyciu stażu coraz rzadziej uzyskiwały one zatrudnienie.

W latach 2007-2010 (I półrocze) Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) współfinansował 5 dużych programów wspierających aktywizację osób niepełnosprawnych. W ramach tych programów oraz innych, mniejszych przedsięwzięć organizacje pozarządowe otrzymały prawie 300 mln zł. NIK ocenia, że środki te zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Na pozytywną ocenę zasługuje także fakt, że PFRON prowadził akcje promocyjne, rozpowszechniające wiedzę o wdrażanych programach.

Niemniej NIK stwierdziła, że wdrażane programy miały wady. Przede wszystkim zabrakło rzetelnej analizy potrzeb, które miałyby być zaspokojone w efekcie realizacji kolejnych zadań. Programy wdrażane były także bez wiedzy o liczbie potencjalnych uczestników i bez odpowiedniej symulacji kosztów.

W trakcie samej realizacji programów także dochodziło do nieprawidłowości. NIK krytycznie ocenia przypadki zmiany zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi w trakcie trwania programu, zmniejszanie przyznanych im kwot czy dokonywanie rozliczeń z opóźnieniem. W niektórych przypadkach opóźnienia w rozliczeniu sięgały nawet trzech lat. Działania takie doprowadziły do wycofania się niektórych organizacji ze współpracy z PFRON.

Zastrzeżenia Izby budzi także brak oceny efektywności poszczególnych programów. W przypadku programu „Trener Pracy” cel programu został sformułowany w taki sposób, że był niemierzalny, co praktycznie uniemożliwiło określenie stopnia jego realizacji. NIK zwraca także uwagę, że choć w większości skontrolowanych urzędów pracy liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych z roku na rok rosła, to jednocześnie malała efektywność instrumentów sprzyjających ich zatrudnieniu. Na przykład odsetek stażystów, którzy zostali zatrudnieni po odbyciu dofinansowywanego przez PFRON stażu, spadł z 71,5 proc. w 2007 r. do 36 proc. w roku 2010.

NIK zwraca również uwagę na istotne przeszkody utrudniające niepełnosprawnym dostęp do urzędów. Poważne bariery architektoniczne wystąpiły w połowie skontrolowanych przez NIK budynków. Wśród nich były urzędy miast, urzędy gminy i powiatowe urzędy pracy. Dzięki pracom dostosowawczym usunięto tam bariery z głównych pomieszczeń. Jednak pozostałe pomieszczenia i kondygnacje nie zostały do tej pory odpowiednio przystosowane. Z tego powodu wielu urzędów w dalszym ciągu nie można uznać za miejsca przyjazne osobom niepełnosprawnym.

Pełna treść raportu dostępna jest [na stronach NIK](#)